

EELNÕU

Riigisekretäri käskkirja „Toetuse andmise tingimused avaliku sektori innovatsioonivõimekuse tõstmiseks“ muutmise seletuskiri

I. SISUKOKKUVÕTE

Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamisel aastatel 2021–2027 on aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) (edaspidi *ühissätete määrus*), artiklis 10 nimetatud partnerluslepe ning Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud ja Euroopa Komisjoni kinnitatud rakenduskava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*).

Rakenduskava elluviimiseks kehtestas riigisekretär 7. detsembril 2022. a käskkirja nr 47 „**Toetuse andmise tingimused avaliku sektori innovatsioonivõimekuse tõstmiseks**“ (edaspidi *käskkiri*). Lähtuvalt käskkirja punktist 5.3 võib tegevuse 4.1.1 elluviimiseks Riigikantselei kaasata partnereid. Partnerid kinnitatakse käskkirja lisas.

Käskkirja ja seletuskirja on koostanud Riigikantselei strateegiabüroo projektijuht Merlin Tatrik (merlin.tatrik@riigikantselei.ee).

1) Sekkumise sihtrühma lisatakse haiglavõrgu arengukavas nimetatud keskhaiglad. Eriarstiabi tervishoiuteenuste ühtlase kättesaadavuse tagamiseks on kehtestatud haiglavõrgu arengukava. Geograafiliselt on haiglavõrgu haiglad jaotatud nii, et igas maakonnas paikneb vähemalt üks haiglavõrgu haigla, suurema rahvaarvuga maakondades ka mitu. Funktsionaalselt on haiglad jagatud piirkondlikuks haiglaks, keskhaiglaks, üldhaiglaks, kohalikuks ja taastusravi haiglaks. Keskhaiglad on mõeldud raskemate ja erialasemate haiguste diagnoosimiseks ja raviks, kus on kättesaadavad kõrgema taseme eriarstid ja tehnoloogiad. Muudatus võimaldab ellu viia innovatsiooniprojekte, et saavutada TAIE arengukavas tervishoiu teekaardis toodud eesmärged.

2) Partneriks nimetatakse Konkurentsiamet.

Lisaks Keskkonnainvesteeringute Keskusele lisatakse innovatsiooniprojekti „DigiVesi: digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks“ partneriks Konkurentsiamet. Konkurentsiameti kaasamine ametliku partnerina on vajalik, et tagada projekti edukas elluviimine ning vastavus konkurentsioiguse nõuetele. Konkurentsiametil on pädevus ja kogemus, mis võimaldab tõsta projekti kvaliteeti ning tagada õiguspärasus. Nende osalemine aitab ennetada võimalikke konkurentsiriske ning toetab projekti eesmärkide saavutamist. Projekti üldine juhtimine ja koordineerimine jääb endiselt KIKi vastutada.

Konkurentsiameti roll vastavalt veereformi tegevuskavale on suurenenud märkimisväärselt, võrreldes taotluse esitamise ajaga. Projekti „DigiVesi“ raames töötatakse välja targad digitööriistad, mis toetavad Konkurentsiameti poolt väljatöötavat veeteenuse regulatsiooni. Selle regulatsiooni osaks on nõuded vee-ettevõtjapõhiste majanduskavade esitamisel ning nende riiklik analüüs ja kontrollimehhanism. Samuti hõlmab regulatsioon vee-ettevõtjate vara haldust ning veeteenuse majandamise ja kvaliteedinõuete tulemusnäitajate avalikku võrdlusanalüüsi, mille koordineerimine ja haldamine saab olema Konkurentsiameti ülesanne.

Algselt oli planeeritud Konkurentsiameti kaasamine küll partnerina, kuid ainult nõuandvas rollis. Projekti elluviimise käigus on selgunud, et sedavõrd suure innovatiivse uuenduse väljatöötamisel peab Konkurentsiamet panustama projekti täiendava inimressursi kaudu, tagades vajaliku kompetentsi ja osaluse projekti sisulises arendamises. Konkurentsiameti lisamisega projekti partneriks on tagatud, et projekti eesmärgid saavutatakse selliselt, et tulemus oleks eesmärgipäraselt rakendatav igapäeva praktikasse ja suudetaks hallata keerukat uut veeturu regulatsiooni. Kui Konkurentsiamet muutub projekti „DigiVesi“ abil efektiivseks uue süsteemi haldurina, siis töötab efektiivselt ka vee-ettevõtete poolt esitatavate majanduskavade analüüsiprotsess ja veeteenuse hinnastamine ning rahastamine koos kõigi stiimulitega, mida veeteenuse uus regulatsioon ettevõtjatele on valmis pakkuma. Muudatuse elluviimiseks vajaminevad vahendid kaetakse olemasoleva projekti eelarve sees, täiendavat rahastust ei taotleta.

Partnerite määramisel lähtutakse riigisekretäri 31.08.2023. a käskkirjast nr 32 ja 28.06.2024 käskkirjast nr 23 „Avaliku sektori innovatsiooniprojektide rahastamine“. Projekti elluviimisega soetud sisutegevuste kulud on digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks 1 022 000 eurot), partneri lisamisega vähendatakse projekti sisutegevuste eelarvet 1 016 000 eurole. Käesolevas käskkirjas toodud summad sisaldavad lisaks elluviimisega seotud kuludele partneri projektijuhtimise kulusid. DigiVesi: digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks ideekavandi elluvijaks on Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK). Tegevuste edukaks elluviimiseks esitati 2025.a taotlus lisada projekti partneriks ka Konkurentsiamet. Partneritega sõlmitakse tegevuste elluviimiseks partnerluslepingud.

Projekti sisutegevuste eelarve on kokku 1 171 000 eurot, millest sisutegevuste elluviimisega seotud kulu on 1 016 000 eurot ja KIKi projektijuhtimisega seotud kulu on 155 000 eurot.

Partner	Innovatsiooniprojekt	Summa eurodes
Keskkonnainvesteeringute Keskus	DigiVesi: digitööriistad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengu juhtimiseks	1 077 400
Konkurentsiamet		93 600
Kokku		1 171 000 (sh sisutegevuse elluviimise kulu 1 016 000 ja KIK projektijuhtimise kulu 155 000)

3) Muudatusega lisatakse innovatsiooniprojekti „Vähivaldkonna andmepõhise otsustamise juhtimislaua arendamine ja katsetamine“ partneriteks Eestis vähiravi pakkuvad keskused Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Tartu Ülikooli Kliinikum, Ida-Tallinna Keskhaigla ning Tallinna Lastehaigla. Partneri määramisel lähtutakse 28.06.2024. a käskkirjast nr 23 „Avaliku sektori innovatsiooniprojektide rahastamine“, millega on heaks kiidetud ideekavanditest lähtuvalt sisutegevuste elluviimisega seotud kulud 1 495 000 eurot, millele lisanduvad Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus projektijuhtimisega seotud kulud summas 61 395. Kokku on innovatsiooniprojekti kulu 1 556 395. Innovatsiooniprojekti viiakse ellu etapi viisi ning käskkirja muudatusega lisatakse projekti Eesti vähikeskused. Pilootprojektis osalevad haiglad on haiglavõrgu arenduskavas sisalduvad haiglad, kes on ka vähikeskuse liikmed ning tegelevad

Eestis vähiraviga. Prototüübi arendamine võimaldab katsetada andmevahetust, analüütikat, töövoogude ühendamist ning järelvalve protsesse.

Partner	Innovatsiooniprojekt	Summa eurodes
Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus	Vähivaldkonna andmepõhise otsustamise juhtimislaua arendamine ja katsetamine	936 395 (sh projektijuhtimise kulu 61 395 ja sisutegevuste kulu 875 000)
Tartu Ülikooli Kliinikum		145 000
Põhja-Eesti Regionaalhaigla		145 000
Ida-Tallinna Keskhaigla		145 000
Tallinna Lastehaigla		25 000
Vähiandmete töölaua piloteerimise 2. etapp haiglates		160 000
Kokku		1 556 395 (sh sisutegevuste elluviimise kulu 1 495 000)

4) Kliimaministeerium lisatakse projekti „Nutipoide võrgustik“ partneriks. Innovatsiooniprojekti viidi ellu koostööpartnerlusena ning ideekavand rahastati 20.11.2023 käskkirjaga nr 38 maksumusega 1 350 000. Esimese etapi tegevused viis ellu Riigikantselei eelarve mahus 122 400. Kuna Kliimaministeeriumi vastutusalas on kogu „Merehundi“ lahenduse arendamine, sh teiste kaasuvate projektide näiteks reostustõrje võimekusega nutipoide pilootprojekt GORSMAART, mida viiakse ellu Eesti/Läti koostöös, siis arendustegevuste ja hangete tõhusamaks ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks nimetatakse Kliimaministeerium TAT partneriks. Kuna Kliimaministeerium võtab endale partneri rolli, siis lisaks sisutegevuste elluviimisele on abikõlblikud ka projektijuhtimisega seotud kulud summas 80 000 eurot.

Projekti eelarve jaotub osapoolte vahel järgmiselt:

Partner	Innovatsiooniprojekt	Summa eurodes
Kliimaministeerium	Nutipoide võrgustiku arendamine	1 307 600 (sh sisutegevuse elluviimisega seotud kulud 1 227 600 ja projektijuhtimise kulu 80 000)
Riigikantselei		122 400
Kokku		1 430 000 (sh sisutegevuse elluviimise kulu 1 350 000, millele lisandub projektijuhtimise kulu 80 000)

Innovatsiooniprojekt viiakse ellu lähtuvalt ideekavandis esitatust. Ideekavandis on esitatud vaid üldised lahendussuunad ning konkreetsed lahendused selguvad tegevuste elluviimisel ja võivad innovatsiooniprojekti tegevustesse tuua kaasa muudatusi võrreldes ideekavandis planeerituga. Partneritega sõlmitakse tegevuste elluviimiseks partnerluslepingud.

II. Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käskkiri on kooskõlas ühissätete määrusega.

III. Käskkirja mõjud

Mõjud on hinnatud 7. detsembri 2022. a käskkirjaga nr 47.

IV. TAT kooskõla valikukriteeriumitega

Käskkirja alusel rahastatava tegevuse puhul on lähtutud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-st 7.

V. Käskkirja jõustumine

Käskkirja muudatus jõustub tagasiulatuvalt alates 1.10.2025. Jõustumine tagasiulatuvalt on vajalik, et partnerite innovatsiooniprojektide tegevuste elluviimine on abikõlblik alates 2025.a 1. oktoobrist.

VI. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu edastatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele.